

Elevi cu dificultăți de învățare

Tulburarea hiperkinetică cu deficit de atenție

Tulburarea hiperkinetică cu deficit de atenție

Tipuri de recomandări la nivel de clasă (accent pe metodele instructionale)

1. **Reorganizați mediul și așezați elevul lângă dumneavoastră** astfel încât să-i puteți monitoriza performanța și comportamentul (Garrick Duhaney, 2003; Harlacher, Roberts, & Merrell, 2006; Salend, Elhoweris, & van Garderen, 2003).
2. **Împărțiți sarcinile în părți mici care pot fi gestionate.** Fiți cât se poate de clari întrucât elevii cu ADHD au tendința de a se simți copleșiți atunci când le sunt prezentate multe informații. (Garrick Duhaney, 2003; Harlacher, Roberts, & Merrell, 2006; Salend, Elhoweris, & van Garderen, 2003).
3. **Folosiți un cronometru pentru a-l ajuta pe elev în procesul de învățare pentru a-și monitoriza lucrul.** De exemplu, puteți spune „aveți 10 minute pentru a finaliza această sarcină” și setați cronometrul la 10 minute. Fiți atent să selectați o sarcină pe care elevul o poate termina în 10 minute și să oferiți-i feedback pozitiv.
4. **Oferiți oportunități frecvente pentru a răspunde în mod activ cu instrucțiuni în desfășurare** și oferiți consecințe diferențiate pentru comportamentul elevilor (de exemplu, încurajare pozitivă, cum ar fi lauda și jetoanele pentru un comportament adecvat, ignorând comportamentul inadecvat, și pauză sau cost de răspuns pentru comportamentul inadecvat) (Garrick Duhaney, 2003; Harlacher, Roberts, & Merrell, 2006; Salend, Elhoweris, & van Garderen, 2003).
5. **Predați elevilor autocontrolul** (Pelham & Fabiano, 2008). Există mai multe moduri de a face acest lucru, de exemplu, referindu-ne la activitatea 3, elevul trebuie să-și termine sarcina în timpul specificat și apoi să i se permită să facă și altceva.
6. **Cereți-le elevilor să-și descrie propriul comportament** și oferiți instrucțiuni clare și încurajare constantă (Bicard & Neef, 2002; Reid et al, 2005). Acest lucru se poate face cerându-le să scrie o poveste, sau înregistrându-i audio / video în timpul unei sarcini și apoi folosind acest lucru pentru discuții. (Asigurați-vă că respectați codul de etică și obțineți permisiunile necesare pentru înregistrările audio-video.)
7. **Folosiți formarea prin corespondență.** Formarea prin corespondență este o procedură în care copiii sunt încurajați pentru declarațiile verbale „să faci-să spui” cu privire la ceea ce au făcut anterior și declarații „să spui-să faci” care descriu ceea ce au de gând să facă (Shapiro, DuPaul, & Bradley-King, 1998)..

Tipuri de recomandări la nivel de școală (accent pe metodele instructive)

Disponibilitatea clasei / Aranjarea

Dacă este posibil, **aranjați sala de clasă sau un alt spațiu din școală ca un mediu relaxant** pe care îl pot folosi elevii în timpul pauzelor și mesei de prânz.

Comunitate

1. **Organizați întâlniri săptămânale sau bilunare între părinți și personal** pentru a discuta despre progresul elevilor și pentru a spori colaborarea casă-școală. Acest lucru va contribui la monitorizarea progresului și la discutarea problemelor care ar putea fi legate de viața socială a elevului, cum ar fi marginalizarea, interacțiunile sociale cu colegii, comportamentul acasă și stima de sine. (McCaleb, 2013).
2. **Colaborați cu părinții și elevul pentru a lua în considerare dacă și cum și-ar dori să împărtășească informații specifice despre ADHD cu colegii.** Dacă ei doresc să facă acest lucru, consultarea cu furnizorii de servicii medicale, cum ar fi școala sau comunitate de asistente medicale, poate fi de ajutor.

Adaptări curriculare

1. **Faceți adaptări curriculare în termeni de diferențiere a sarcinii** - asigurați-vă că îi informați pe profesori să efectueze adaptările necesare pentru sarcini ca să răspundă diferitelor nevoi de învățare ale elevilor și gravității fiecărui caz individual. De exemplu, pe baza unui anumit obiectiv de învățare din curriculum, profesorul poate da o singură fișă de lucru care devine progresiv mai dificilă (Hall, Meyer and Rose, 2012; BBC active, 2010).
2. **Faceți adaptări curriculare în termeni de resurse** pentru a dota, unde este posibil, sălile de clasă în care există elevi cu ADHD, cu materiale diferite și tehnologii avansate, cum ar fi tablete sau proiectoare, pentru a atinge un singur rezultat de învățare. (BDA, 2012)

Disciplină

1. **În cazul în care elevul este sub tratament medicamentos în timpul zilei de școală, discutați cu părinții despre posibilele efecte secundare ale acestora.** Respectați politicile și protocoalele școlare și/sau juridice cu privire la stocarea și administrarea de medicamente. [Referință: <http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/adhd.html>]
2. **Fiți conștienți de faptul că adesea elevii cu ADHD sunt extrem de sensibili și impulsivi.** În cazul în care o situație li se pare nedreaptă pot deveni furioși. Dați-le timp să se calmeze, și apoi analizați situația cu ei.

Vizite educaționale / Excursii în aer liber / Tabere / Schimburi academice/ Excursii în străinătate

Pe durata unei excursii desemnați un asistent - mai ales în cazul în care elevul este sub tratament medicamentos. Oferiți orientare și informații clare.

Altele (Creșterea conștientizării)

Organizați întâlniri cu adulți cu ADHD pentru a vorbi cu profesorii și elevii pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la ADHD [Referință: Forlin, Sharma & Loreman, 2007].

Părinți / Asociații de părinți

1. **Organizați întâlniri săptămânale sau bilunare între părinți și personal** pentru a discuta despre progresul elevilor și pentru a spori colaborarea acasă-școală. Acest lucru va contribui la monitorizarea progresului și la discutarea problemelor care ar putea fi legate de viața socială a elevului, cum ar fi marginalizarea, interacțiunile sociale cu colegii, comportamentul acasă și stima de sine. (McCaleb, 2013).
2. **În cazul în care elevul este sub tratament medicamentos în timpul zilei de școală, discutați cu părinții despre posibilele efecte secundare ale acestora.** Respectați politicile și protocoalele școlare și/sau juridice cu privire la stocarea și administrarea de medicamente. [Referință: <http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/adhd.html>]
3. **Fiți conștienți de faptul că anumiți elevi se pot simți inconfortabil să discute sau să ia medicamente în prezența colegilor.** Colaborați cu elevul și familia sa pentru a stabili cel mai bun mod de a-l sprijini pe elev.
4. **Colaborați cu părinții și elevul pentru a lua în considerare dacă și cum și-ar dori să împărtășească informații specifice despre ADHD cu colegii.** Dacă ei doresc să facă acest lucru, consultarea cu furnizorii de servicii medicale, cum ar fi școala sau comunitate de asistente medicale, poate fi de ajutor.

Siguranță

1. **În cazul în care elevul este sub tratament medicamentos în timpul zilei de școală, discutați cu părinții despre posibilele efecte secundare ale acestuia.** Respectați politicile și protocoalele școlare și/sau juridice cu privire la stocarea și administrarea de medicamente. [Referință: <http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/adhd.html>]
2. **Pe durata unei excursii desemnați un asistent - mai ales în cazul în care elevul este sub tratament medicamentos.** Oferiți orientare și informații clare.

Festivități / Evenimente / Activități școlare

Elevii cu ADHD tind să fie creativi. **Includeți elevii în evenimentele școlare prin diferențierea rolului și contribuției acestora.** De exemplu, în loc de a memora o poezie sau de dansa (în cazul în care au dificultăți de coordonare), profitați de alte talente, cum ar fi desenul sau construiți ceva pentru o piesă de teatru la școală.

Achiziții ale școlii

1. **Dotați școala cu tablete și computere personale**, astfel încât tehnologia să poată fi utilizată în procesul de predare / învățare a abilităților sociale și în respectarea regulilor (Jung, 2005).
2. **Faceți adaptări curriculare prin diferențierea resurselor disponibile** pentru elevii cu ADHD, de exemplu, imaginile vizuale / afișele în școală care arată programul zilnic și evenimentele școlare (Hall, Meyer and Rose, 2012; BBC active, 2010).
3. **Faceți adaptări curriculare în termeni de resurse** pentru a dota, unde este posibil, sălile de clasă în care există elevi cu ADHD, cu materiale diferite și tehnologii avansate, cum ar fi tablete sau proiectoare, pentru a atinge un singur rezultat de învățare. (BDA, 2012)

Suport elevi

1. În cazul în care este posibil, **oferiți sprijin suplimentar în clasă, cum ar fi prezența unui asistent de predare**, pentru a-i ajuta pe elevii cu ADHD și a-i menține pe drumul cel bun (BDA, 2012).
2. **Fiți conștienți de faptul că anumiți elevi se pot simți inconfortabil să discute sau să ia medicamente în prezența colegilor.** Colaborați cu elevul și familia sa pentru a stabili cel mai bun mod de a-l sprijini pe elev.

Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice

1. **Oferiți formări pentru profesori și profesori CES (cerințe educaționale speciale)** cu agenții externe (de exemplu, servicii de psihologie educațională și organizații ADHD), având ca temă principalele dificultăți ale elevilor ADHD în clasă, semnele de identificare timpurie și evaluare, precum și sfaturi practice pentru profesori pentru a-i sprijini mai bine pe acești elevi în clasă (Rose, 2009). Concentrați formarea pe domenii specifice, cum ar fi formarea cu privire la proiectarea activităților de învățare care necesită o rată ridicată de răspuns, și anume să le oferiți elevilor table albe individuale, cretă, cartonașe cu răspunsuri sau instrumente electronice, astfel încât aceștia să poată răspunde în timp ce lucrează în grupuri mari [Referință : <http://www.learnalberta.ca/content/inmdict/html/adhd.html>]
2. **Organizați întâlniri cu adulți cu ADHD** pentru a vorbi cu profesorii și elevii cu scopul de a crește gradul de conștientizare cu privire la ADHD [Referință: Forlin, Sharma & Loreman, 2007]]
3. **Oferiți formări de terapie prin teatru / învățare experiențială** astfel încât cadrele didactice

să poată folosi jocuri de rol cu elevii lor pentru le a preda abilitățile sociale și respectarea regulilor [Referință Jennings, 2013; Freeman, Sullivan & Fulton, 2003; De la Cruz, Lian & Morreau, 1998]

Tehnologia

1. **Dotați școala cu tablete și computere personale**, astfel încât tehnologia să poată fi utilizată în procesul de predare / învățare a abilităților sociale și în respectarea regulilor (Jung, 2005).
2. **Faceți adaptări curriculare prin diferențierea resurselor disponibile** pentru elevii cu ADHD, de exemplu, imaginile vizuale / afișele în școală care arată programul zilnic și evenimentele școlare (Hall, Meyer and Rose, 2012; BBC active, 2010).
3. **Faceți adaptări curriculare în termeni de resurse** pentru a dota, unde este posibil, sălile de clasă în care există elevi cu ADHD, cu materiale diferite și tehnologii avansate, cum ar fi tablete sau proiectoare, pentru a atinge un singur rezultat de învățare. (BDA, 2012)

Literatură de specialitate

Definiție: „Caracteristica esențială a tulburării de deficit de atenție / hiperactivitate este un model persistent de lipsă de concentrare și/sau de hiperactivitate-impulsivitate care este mai frecventă și gravă decât este de obicei cea observată la indivizi având un nivel comparabil de dezvoltare” (Asociația Americană de Psihiatrie, 2000a, p. 85).

Anumiți elevi cu dizabilități de învățare au dificultăți în a participa la o activitate și/sau prezintă cote ridicate de hiperactivitate. Copiii care prezintă în mod constant aceste probleme pot fi diagnosticați cu tulburare de deficit de atenție / hiperactivitate (ADHD). Un grad ridicat de **comorbiditate** (două condiții care apar la același individ) între dizabilități de învățare a fost frecvent raportat (Smith & Adams, 2006).

Caracteristicile elevilor cu ADHD:

Neatenția

- nu participă la detalii
- dificultăți de menținere a atenției la sarcini sau activități
- nu pare să asculte
- nu urmează instrucțiunile (de exemplu, începe o sarcină, dar în curând devine abătut)
- dificultăți de organizare a sarcinilor și activităților (de exemplu, lucrul este murdar și dezorganizat)
- nu îi plac sarcinile care necesită efort mental susținut
- pierde frecvent lucruri
- ușor de distras
- adesea uituc.

Hiperactivitate și impulsivitate

- se foiește
- neliniștit
- aleargă sau se urcă pe mobilier, de multe ori excesiv de tare sau zgomotos
- adesea „în mișcare” ca și cum ar fi „acționat de un motor”

- vorbește excesiv, izbucnește pentru a răspunde, dificultăți în a aștepta să îi vină rândul, îi întrerupe pe ceilalți
- acționează fără a se gândi (de exemplu, începe o sarcină fără a citi sau a asculta instrucțiunile)
- nerăbdător, se grăbește cu activitățile sau sarcinile, are dificultăți în a rezista tentațiilor.

(adaptat după Asociația Americană de Psihiatrie, 2011c)

Site-uri web și rapoarte UE

<http://www.apa.org/topics/adhd/>

<https://www.psychiatry.org/patients-families/ADHD/what-is-ADHD>

[https://www.adhsdeutschland.de/Portaldata/1/Resources/PDF/4_8_4_Politik/Anlage_4a_Mapping_\(Englisch\).pdf](https://www.adhsdeutschland.de/Portaldata/1/Resources/PDF/4_8_4_Politik/Anlage_4a_Mapping_(Englisch).pdf)

Referințe

Bicard, D. F., & Neef, N. A. (2002). Effects of strategic versus tactical instructions on adaptation to changing contingencies in children with ADHD. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 35, 375–389.

De la Cruz, R. E., Lian, M. C. J., & Morreau, L. E. (1998). The effects of creative drama on social and oral language skills of children with learning disabilities. *Youth Theatre Journal*, 12(1), 89-95.

DuPaul, G. J., & Stoner, G. (2014). *ADHD in the schools: Assessment and intervention strategies*. Guilford Publications.

Forlin, C., Sharma, U., & Loreman, T. (2007). An international comparison of pre-service teacher attitudes towards inclusive education. *Disability studies quarterly*, 27(4).

Freeman, G. D., Sullivan, K., & Fulton, C. R. (2003). Effects of creative drama on self-concept, social skills, and problem behavior. *The Journal of Educational Research*, 96(3), 131-138.

Garrick Duhaney, L. M. (2003). A practical approach to managing the behaviors of students with ADD. *Intervention in School and Clinic*, 38, 267–279.

Harlacher, J. E., Roberts, N. E., & Merrell, K. W. (2006). Classwide interventions for students with ADHD. *Teaching Exceptional Children*, 39(2), 6–12.

Hughes, L., & Cooper, P. (2007). *Understanding and supporting children with ADHD: Strategies for teachers, parents and other professionals*. London: Paul Chapman.

Jennings, S. (2013). *Dramatherapy: Theory and practice* (Vol. 3). Routledge.

McCaleb, S. P. (2013). *Building communities of learners: A collaboration among teachers, students, families, and community*. Routledge.

Pelham, W., & Fabiano, G. A. (2008). Evidence based psychosocial treatments for attention deficit/hyperactivity disorder. *Journal of Clinical Child Psychology*, 37, 184–214.

Reid, R., Trout, A. L., & Schartz, M. (2005). Self-regulation interventions for children with attention deficit/hyperactivity disorder. *Exceptional Children*, 71, 361–377.

Rose, J., (2009). Identifying and teaching children and young people with dyslexia and literacy difficulties: An independent report.

Salend, S. J., Elhoweris, H., & van Garderen, D. (2003). Educational interventions for students with ADD. *Intervention in School and Clinic*, 38, 280–288.

Sava, F. A. (2000). Is Attention Deficit Hyperactivity Disorder an exonerating construct? Strategies for school inclusion. *European Journal of Special Needs Education*, 15(2), 149-157.

Shapiro, E. S., DuPaul, G. J., & Bradley-King, K. L. (1998). Self-management as a strategy to improve the classroom behavior of adolescents with ADHD. *Journal of Learning Disabilities*, 31, 545–555.

Shapiro, E. S., DuPaul, G. J., & Bradley-Klug, K. L. (1998). Self-management as a strategy to improve the classroom behavior of adolescents with ADHD. *Journal of Learning Disabilities*, 31(6), 545-555.

Sherman, J., Rasmussen, C., & Baydala, L. (2008). The impact of teacher factors on achievement and behavioural outcomes of children with Attention Deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD): A review of the literature. *Educational research*, 50(4), 347-360.